

[Oluf Pedersen.]

de fortsat hævdet Lovens Nødvendighed, men det maa dog anerkendes, at der skete en betydelig Overførelse til Frilisten indtil 1. September, og alle kan vist se, at det var godt. Denne Overførelse til Frilisten, hvorved man paa en Række Omraader satte Valutacentralen ud af Funktion, havde en gavnlig Virkning baade med Hensyn til Prisfald og Arbejdsløshed og med Hensyn til det valutamæssige, og jeg mener, at det er det praktiske Livs Bekræftelse paa, at vor Opfattelse er rigtig.

Vi maa derfor dybt beklage, at man nu igen er gaaet den modsatte og den gale Vej. Loven er den samme, men i Praksis er den blevet meget forringet siden September. Det er naturligt, at vi gaar imod Forslaget, og vi gør det ud fra saglige Grunde og i nøje Overensstemmelse med Handelens Folk.

Christmas Møller: Jeg vil gerne her ved Lovforslagets anden Behandling, idet det jo efterhaanden er blevet Skik i det høje Folketing, at den egentlige Behandling finder Sted efter Udvalgsbehandlingen ved anden Behandling og ikke ved tredje, have Lov til at gøre et Par Bemærkninger i Tilslutning til de Betragtninger, jeg fremførte ved Lovforslagets første Behandling.

Jeg er i den Situation, at jeg ikke kan følge mit Partis Udvalgsmedlemmers Indstilling i Betænkningen om at undlade at stemme til nærværende Lovforslag, men maa anbefale det høje Ting positivt at stemme for Forslaget. En hel Række af de Betragtninger, som fører mig til dette Resultat, har jeg allerede fremført ved første Behandling, og jeg skal ikke gentage dem her, men jeg vil gerne have Lov til at fremføre nogle enkelte Betragtninger angaaende vort Lands hele økonomiske Stilling ved Krigens Udbrud og nogle Maaneder efter, Betragtninger, som faar mig til at sige, at et Instrument som Valutacentralen simpelt hen ikke kan undværes i den nuværende Situation.

Det er jo da ogsaa saaledes, at den høje Rigsdag i Begyndelsen af September saa godt som enstemmigt vedtog Love, gældende for 7 Maaneder, om Bemyndigelser for den højtærede Handelsminister, Bemyndigelseslove, som paa visse Omraader er videregaaende, end Loven om Valutacentralen i og for sig er. Jeg er derfor ogsaa taknemmelig for den Stilling, mit Parti har indtaget: at man dog ikke positivt vil modsætte sig dette Forslag, men jeg forstaar slet ikke, at man kan stemme for Bemyndigelseslovene

i September og saa nu, ikke længe efter, positivt gaar imod det her foreliggende Lovforslag.

Jeg vil gerne fremsætte et Par enkelte Betragtninger angaaende vort Lands hele økonomiske Stilling, ogsaa af den Grund, at jeg er ganske enig med de ærede Medlemmer, deriblandt ogsaa den konservative Ordfører, der i den sidste Tid har krævet, at Regeringen skulde give Offentligheden noget mere Besked om, hvilke Planer, Tanker og Anskuelser man har med Hensyn til de økonomiske Levevilkaar her i Landet.

Jeg tror, det er nødvendigt at understrege, at paa en lang Række Omraader var Stillingen i Virkeligheden den, at det danske Samfund, da Krigens brød ud, og det gælder den Dag i Dag, økonomisk var overmaade svagt og vanskeligt stillet, og at den Sammenligning, som man fra mangfoldige Sider drager med andre Lande, i Virkeligheden ikke falder ud til det danske Samfunds Fordel, saaledes som Prisudviklingen har været. Og jeg tror ligeledes, det er nødvendigt at gøre dette Lands Befolkning klart, at man ikke, som mange synes at mene, kan leve videre tilsyneladende paa nogenlunde samme Maade som hidtil, men at der maa finde en Indskrænkning og Forbrugsbegrænsning Sted fra alle Sider.

Jeg sagde, at jeg mente, at vort Land økonomisk stod i en meget svag Stilling, og den Prisudvikling, som er sket siden den 1. September 1939, og som jeg allerede omtalte ved Sagens første Behandling, og som jeg gerne vil føre à jour her i Dag, viser dette med meget stor Tydelighed.

For Importvarernes Vedkommende er Pristallet steget fra 113 til 156, med 43 Points. For Eksportvarernes Vedkommende er Pristallet steget fra 110 til 125, med 15 Points. Og selv om det naturligvis er rigtigt, at Udviklingen har været den, at fra Oktober til November er Importvarepristallet kun steget 6, men Eksportvarepristallet 8 Points, altsaa en ganske svag Lysning, saa er det afgørende jo Stigningen paa 43 Points for Importvarer og 15 Points for Eksportvarer.

Foretager vi en Undersøgelse af, hvor meget vore Indførselsvarer er steget i *Sælgerlandet* i de tre Maaneder, der er gaaet siden 1. September, vil vi se, at de rundt regnet er steget med 30 pCt. Kul er steget med 20, hvortil saa kommer Fragt og Forsikring, Oliekager med 40, Oliefrø med 25, Noteringen af Jern maaske kun med 10, men der handles overhovedet ikke, Uld med ca. 50 og Bomuld med ca. 20 pCt.,